

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
VRHOVNI SUD
FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE
Broj: 23 0 P 058780 25 Rev
Sarajevo, 02.12.2025. godine

Vrhovni sud Federacije Bosne i Hercegovine u Sarajevu, u vijeću sastavljenom od sutkinja: Jasminke Kubat, kao predsjednice vijeća, Svjetlane Milišić-Veličkovski i Mirsade Čaušević-Dučić, kao članica vijeća, u pravnoj stvari tužitelja S.M. iz V.K., Ulica T.S. ..., koga zastupa punomoćnik Milan Stokrp, advokat iz Velike Kladuše, protiv tuženog „Osiguranje Aura“ a.d. Banja Luka, Ulica Veljka Mladenovića b.b, koga zastupaju punomoćnici Adnan Čavkić i Nermin Čavkić, advokati iz Bihaća, radi naknade štete, vrijednost spora 6.498,25 KM, odlučujući o reviziji tuženog protiv presude Kantonalnog suda u Bihaću broj: 23 0 P 058780 24 Gž od 28.02.2025. godine, u sjednici vijeća održanoj dana 02.12.2025. godine, donio je sljedeću

P R E S U D U

Revizija se dopušta i usvaja, te se obje nižestepene presude preinačavaju tako što se tužbeni zahtjev odbija.

Nalaže se tužitelju da tuženom nadoknadi troškove cjelokupnog postupka u iznosu od 2.537,40 KM, u roku od 30 dana od dana prijema prepisa ove presude.

O b r a z l o ž e n j e

Prvostepenom presudom Općinskog suda u Velikoj Kladuši broj: 23 0 P 058780 24 P od 30.09.2024. godine, stavom prvim izreke, obavezan je tuženi da tužitelju na ime naknade štete na njegovom putničkom motornom vozilu VW Scirocco, registarskih oznaka ..., nastaloj u Velikoj Kladuši dana 22.09.2023. godine, isplati iznos od 3.249,12 KM sa zakonskom zateznom kamatom počev od 22.09.2023. godine, pa do konačne isplate, sve u roku od 30 dana. Stavom drugim izreke je odlučeno da svaka stranka snosi svoje troškove parničnog postupka.

Drugostepenom presudom Kantonalnog suda u Bihaću broj: 23 0 P 058780 24 Gž od 28.02.2025. godine žalba tuženog je odbijena kao neosnovana i prvostepena presuda potvrđena, te je odbijen zahtjev tuženog za nadoknadu troškova za sastav žalbe u iznosu od 525,60 KM i sudske takse na žalbu.

Protiv drugostepene presude, pozivom na odredbu člana 237. st. 3. i 4. tačka 1. Zakona o parničnom postupku, reviziju je blagovremeno izjavio tuženi i to zbog povrede odredaba parničnog postupka i pogrešne primjene materijalnog prava, sa prijedlogom da ovaj sud reviziju usvoji i dopusti, te pobijanu presudu preinači tako što će odbiti tužbeni zahtjev u cijelosti, a tužitelja obavezati da snosi troškove postupka, uključujući troškove sastava revizije u iznosu od 631,80 KM i troškove sudske takse na reviziju, ili da ukine u cijelosti ili djelimično pobijanu presudu i predmet vrati na ponovno suđenje istom ili drugom vijeću drugostepenog suda.

Nakon što je ispitao pobijanu presudu u granicama propisanim odredbom člana 241. stav 2. Zakona o parničnom postupku¹ (u daljem tekstu: ZPP), ovaj revizijski sud je našao da je revizija dopuštena i osnovana.

Prema odredbi člana 237. stav 3. ZPP, Vrhovni sud Federacije može, izuzetno, dopustiti reviziju u svim predmetima ako ocijeni da bi odlučivanje po reviziji bilo od značaja za primjenu prava u drugim slučajevima.

Odredbom člana 241. stav 2. ZPP propisano je da u povodu revizije iz člana 237. stav 3. ovog zakona, revizijski sud ispituje pobijanu presudu samo u dijelu u kojem se pobija revizijom i samo zbog pitanja koje je važno za osiguranje jedinstvene primjene prava i ravnopravnosti svih u njegovoj primjeni zbog kojeg je podnesena i koje je u njoj određeno naznačeno kao takvo, uz pozivanje na propise i druge izvore prava koji se na to pitanje odnose.

Predmet spora je zahtjev za naknadu štete koja je usljed saobraćajne nezgode nastala na putničkom motornom vozilu čiji je korisnik tužitelj.

U postupku koji je prethodio reviziji utvrđeno je da se dana 22.09.2023. godine u Velikoj Kladuši dogodila saobraćajna nezgoda u kojoj su učestvovali tužitelj, koji je upravljao putničkim motornim vozilom VW Scirocco reg. oznaka ... i S.M., koji je upravljao putničkim motornim vozilom marke BMW, koje je osigurano kod tuženog; da je tom prilikom na vozilu tužitelja nastala šteta u iznosu od 6.498,25 KM; da su uzrok saobraćajne nezgode propusti oba vozača, te da njihov doprinos iznosi po 50%; da je vlasnik vozila VW Scirocco reg. oznaka ... Summit Leasing Slovenija, dok je korisnik vozila tužitelj; te da iz saobraćajne dozvole tužitelja broj proizilazi da je vozilo registrovano na ime tužitelja kao korisnika dana 10.08.2023. godine.

Prvostepeni sud je, na osnovu tako utvrđenog činjeničnog stanja, našao da je tužitelj, kao korisnik vozila, aktivno legitimisan tražiti naknadu štete, te da mu, s obzirom na procenat doprinosa nastanku saobraćajne nezgode, pripada pravo na naknadu štete u iznosu od 3.249,12 KM, u skladu s odredbama čl. 154, 155, 158, člana 178. stav 1, te čl. 185, 186, 189. st. 1. i 2 i člana 190. Zakona o obligacionim odnosima.

Drugostepeni sud je prihvatio kao pravilne i potpune činjenične zaključke prvostepenog suda, pri čemu je potvrdio pravni stav prvostepenog suda o aktivnoj legitimaciji tužitelja, cijeneći da je tužitelj imatelj prometne dozvole – korisnik vozila, te da mu ta činjenica daje ovlaštenje da poduzima radnje radi naknade štete na vozilu.

Osporavajući pravilnost pravnih zaključaka nižestepenih sudova, tuženi je u reviziji postavio slijedeće pravno pitanje:

„Da li je lice koje je korisnik pokretne stvari aktivno legitimisano za isticanje materijalno-pravnog zahtjeva u vezi sa istom stvari, bez posebnog ovlaštenja vlasnika stvari (konkretno za potraživanje naknade štete na stvari, odnosno raspolaganje pravom na podnošenje tužbe, naplatu i

¹ „Službene novine Federacije BiH“ br. 53/03, 73/05, 19/06 i 98/15

zadržavanje naplaćenog iznosa, te poduzimanje ostalih relevantnih radnji u cilju ostvarivanja prava na naknadu štete)?“

Tuženi navedeno pravno pitanje smatra važnim za osiguranje jedinstvene primjene prava ukazujući da je pravni stav drugostepenog suda suprotan stavu izraženom u presudi Vrhovnog suda Federacije BiH broj: 32 0 Ps 014363 15 Rev od 30.11.2017. godine, prema kojem je osnovan prigovor nedostatka aktivne legitimacije na strani (drugog) lica na koje nije preneseno pravo iz osiguranja u situaciji kada je prema polici osiguranja kao osiguranik označeno jedno lice a koje ničim nije ovlastilo navedeno (drugo) lice koje je stvar koristilo na isticanje materijalno-pravnog zahtjeva.

Također revident ističe da je ovaj stav suprotan i drugim odlukama Kantonalnog suda u Bihaću, te odlukama Apelacionog suda Brčko distrikta, kao i praksi sudova Republike Hrvatske, dostavljajući u prilog navedenim tvrdnjama presudu Kantonalnog suda u Bihaću broj: 20 0 Mal 077667 24 GŽ.

Ovaj revizijski sud je ocijenio da bi meritorno odlučivanje o reviziji bilo od značaja za primjenu prava u drugim slučajevima, odnosno da je postavljeno pravno pitanje važno za osiguranje jedinstvene primjene prava i ravnopravnosti svih u njegovoj primjeni.

Osnovano revident ukazuje da je Vrhovni sud Federacije BiH u svojoj presudi broj: 32 0 Ps 014363 15 Rev od 30.11.2017. godine iskazao pravno shvatanje da primalac lizinga nije materijalno-pravni sudionik materijalno-pravnog odnosa nastalog iz osnova ugovora o kasko osiguranju motornog vozila, koji ugovor je sa tuženim osiguravajućim društvom zaključio davalac lizinga, kao vlasnik vozila, putem svog komitenta-primaoca lizinga, te da stoga primalac lizinga nije aktivno legitimisan potraživati isplatu osigurane sume, tj. naknadu štete po nastalom osiguranom slučaju, po osnovu tog ugovora. Slično pravni stav izražen je i u presudama ovog suda broj: 68 0 P 023989 17 Rev od 19.09.2019. godine i broj: 65 0 P 084188 19 Rev od 14.03.2019. godine.

Prema shvatanju ovog revizijskog suda, navedeni pravni stav se shodno primjenjuje i u konkretnom slučaju, iako se ne radi o isplati osigurane svote na osnovu ugovora o kasko osiguranju, već o isplati naknade štete od trećeg lica po osnovu obaveznog osiguranja od automobilske odgovornosti.

Naime, suprotno pravnom rezonovanju drugostepenog suda, ovaj sud nalazi da revident osnovano ukazuje na relevantnost činjenice da je, prema činjeničnim utvrđenjima nižestepenih sudova, vlasnik putničkog motornog vozila na kojem je nastala šteta – pravno lice Summit Leasing Slovenija d.o.o. Ljubljana, dok je tužitelj korisnik tog vozila.

Prema odredbi člana 155. Zakona o obligacionim odnosima², šteta je umanj enje nečije imovine, pa i pravo na naknadu štete pripada licu čija je imovina umanj ena. Šteta na stvari predstavlja umanj enje imovine njenog vlasnika, a ne njenog korisnika, pa u tom smislu oštećeni,

² „Službeni list SFRJ” br. 29/78, 39/85, 45/89 i 57/89, „Službeni list RBiH” br. 2/92 i 13/94, „Službene novine FBiH” br. 29/03 i 42/11

koji ima stvarnu legitimaciju u postupku radi naknade štete, može biti samo vlasnik, a ne i korisnik stvari.

Sama okolnost da se u konkretnom slučaju radi o putničkom motornom vozilu koje je predmet lizinga, te da je tužitelj korisnik vozila i kao takav upisan u saobraćajnu dozvolu, ne utiče na materijalnopravni položaj tužitelja, odnosno njegovu aktivnu legitimaciju u odnosu na osiguravača kod kojeg je bilo osigurano vozilo šetnika.

U postupku pred nižestepenim sudovima nisu izvedeni dokazi na osnovu kojih bi se mogle utvrđivati činjenice o ugovornom odnosu između tužitelja kao primaoca lizinga i vlasnika vozila kao davaoca lizinga. Stoga se stvarna legitimacija tužitelja za podnošenje tužbe radi naknade štete može cijeniti samo na osnovu utvrđene činjenice da on nije vlasnik predmetnog vozila, kao i da tokom postupka nije dokazao da je imao ovlaštenje vlasnika za preduzimanje radnji radi naplate nastale štete.

Shodno navedenom, pravilno se u reviziji ukazuje da su nižestepeni sudovi, suprotno pravnom shvatanju ovog revizijskog suda, pogrešno primijenili materijalno pravo, kada su cijenili da je primalac lizinga, kao korisnik putničkog motornog vozila, bez posebnog ovlaštenja vlasnika vozila - davaoca lizinga, aktivno legitimisan u postupku radi naknade štete nastale na tom vozilu.

Iz navedenih razloga, valjalo je obje nižestepene presude preinačiti i tužbeni zahtjev odbiti, primjenom odredbe člana 250. stav 1. ZPP.

Budući da je drugostepena presuda preinačena, to je primjenom odredbe člana 397. stav 2. ZPP preinačena i odluka o troškovima postupka, tako što je naloženo tužitelju da tuženom naknadi cjelokupne troškove parničnog postupka u ukupnom iznosu od 2.537,40 KM. Troškovi su odmjereni saglasno odredbama člana 386. stav 1. ZPP, u vezi sa odredbama člana 12. i člana 13. stav 1. tač. 1b, 1c, 2a. i 3a. Tarife o nagradama i naknadi troškova za rad advokata³, a sastoje se od troškova zastupanja tužene na pripremnom ročištu i glavnoj raspravi u iznosima od po 360,00 KM, zastupanja na nastavku glavne rasprave u iznosu od 180,00 KM, troškova vještačenja u iznosu od 250,00 KM, prevoda saobraćajne dozvole u iznosu od 30,00 KM, sastava žalbe u iznosu od 525,60 KM, sudske takse na žalbu u iznosu od 200,00 KM, te sastava revizije u iznosu od 631,80 KM. U spisu predmeta nema naloga za plaćanje sudske takse na reviziju, pa nije osnovan zahtjev za naknadu tog troška. Rok za izvršenje činidbe i početak toka tog roka određeni su primjenom odredaba člana 179. st. 1. i 2. ZPP. S obzirom na navedeno, donesena je odluka kao u stavu drugom izreke ove presude.

Predsjednica vijeća
Jasminka Kubat, s.r.

³ „Službene novine Federacije BiH“ broj 22/04